

היכל הוראה

פסקי דינים * תשובות * הוראות

מבי מדרשא "היכל הוראה" • מיסוד שר ההוראה מרן ה"קנה בשם" זי"ע בראשות בנו גאב"ד היכל הוראה הגאון הגדול רבי משה בראנדסדארפער שליט"א מגדולי פוסקי דורנו ובעל שו"ת היכל הוראה * זי"ל ע"י איגוד הרבנים תלמידי "היכל הוראה"

גליון פו * פרשת וישב תשפ"ה

בין כותלי ההיכל

אודות מה שנשאל מוריניו שליט"א מאחד הדר בארצות הברית ובעזרת בימי החנוכה הבעל"ט הוא צריך לנסוע ליבשת אנטרטיקה בקצה העולם הדרומי [הקוטב הדרומי] ששם השנה מחולקת לשנים חצי שנה כולו יום וחצי שנה כולו לילה [בדרך הטבע כל מקום שקרוב לקצה העולם הצפוני או הדרומי היום והלילה מתארכים יותר ויותר] בקוטב הדרומי כעת היא עונת הקיץ שאין השמש שוקעת כלל וכל זמן הקיץ הוא יום ואין לו לילה, והוא שואל מתי עליו להדליק נרות חנוכה.

והורה מוריניו שליט"א שבהגיעו למקום זה הוא פוטר עצמו מכל המצוות התלויות בזמני הלילה [דהיינו תפילות ערבית, הדלקת נרות חנוכה] דלא הוי אלא כיום ארוך אולם לענין שבת ששם אינו תלוי בזמני יום ולילה אלא במדת יום דהיינו הזמן שכדור הארץ סובב על צירו היקף שלם דהיינו שהיממה מתחלפת ברגע שנמצא במקום הכי קרוב לשמש, ולפי זה יש מקומות שהלילה הוא רק רגע כמימריה ומתחלפת עין וכל כ"ד שעות מתחיל יום חדש וכשיעברו ששה מדות יום, צריך לנהוג שבת במדת היום השביעית, כמו שנפסק בהלכה (א"ח ס"ח ד"מ ס"ב) בהולכי מדבריות שאם היה יודע מנין יום שיצא בו, כגון שיוודע שהיום יום רביעי או יום חמישי ליציאתו מונה מאז כל כך שעות יום חדש דהיינו יום חמישי או יום שישי, ובהגיע

מתוך שאלות ותשובות שעלו על שולחן ההיכל לפני מוריניו הרב שליט"א פסקי דינים

הדלקת נר חנוכה אצל המעקה שבמרפסת

דייר שגר בקומת גג, וסביב ביתו יש שטח בנוי שמוקף במעקה במקצת הבתים, וכן מי שמתגורר בבית שיש בו מרפסת גדולה שאינה מקורה; אין מקיימים מצות הדלקת נרות חנוכה אם מדליקים אותן על מעקה של מרפסת הבתים, כיון שלא מצינו שאפשר לקיים המצוה אלא כשמדליקים אותן במקום ששמו בית, דהיינו בבית או בחלון או בפתח החצר שלפני הבית. לפיכך, ידליקו דוקא בחלון הפונה לרחוב או בפתח ביתו מבפנים.¹

הדלקת נרות חנוכה בחוץ על פתח סגור על מנעול ובריה

אין להדליק נרות חנוכה בפתח הסגור במנעול ובריה, ואינו נועד לפתוח כלל ועיקר, וב' טעמים לדבר; א. כל הענין שמדליקים בפתח הוא משום שיהיה מסובב במצוות וכאן שאין לו מזוזה שוב אינו מסובב במצוות. ב. כיון שאין רואים את הנרות ברשות הרבים אין כאן פרסומי ניסא. [ובכלל יש כאן שאלה אחרת דמאחר שהפתח הזה סגור ומסוגר עד כדי כך שאף מזוזה לא הניחו שם, נכנסנו לספק אם יש לו בכלל שם פתח לחיובו במזוזה, כי אף שאין משתמשים בפתח זה ואין לו כלל שם פתח מכל מקום אפשר שחייב לקבוע שם מזוזה].²

סדר הדלקת נר חנוכה לאיטר יד

על אף דקיימא לן בכל דוכתא שאיטר יד הרי יד שמאלו הוא יד ימין של כל אדם, ולפיכך מחזיק את כוס הקידוש ביד שמאל, וכן מניח תפילין ביד ימין [שהוא יד כהה שלו], מכל מקום לענין הדלקת נר חנוכה נראה שגם האיטר יד ידליק את הנרות מצד שמאל לצד ימין כשאר העולם, כיון שלענין סדר הנרות אין החשיבות תלויה במדליק אלא במה שחשוב לכל העולם.³

1. בנימוק הדברים כתב מוריניו שליט"א בשו"ת היכל הוראה ח"ד (הוראה טו), דהנה במקום ההדלקה יש שני ענינים, חדא, שצריך שיהיה פרסומי ניסא, והשני, הוא חיוב של נר איש וביתו דהיינו שיהיה ניכר שהנרות שייכים לבית פלוני, ועל כן בנ"ד אין יכול להדליק על מעקה של מרפסת כשהמרפסת לא נקראת בית, כיון שאין הדלקתו על פתח ביתו או חלון ביתו, וגם פרסומי ניסא לבני הבית ליכא שהרי מדליק מחוץ לביתו, ומה לי בזה שבהדלקתו שם יש פרסומי ניסא לבני רשות הרבים ס"ח הרי חיוב הנר חנוכה הוא חובת הבית, דהיינו שצריך להעמידה במקום דירה או במקום שהוא משמש את הדירה אבל מרפסת זו הרי אינה משמשת את הבית. ומה שמצינו שמדליקים על שער החצר לא יקשה לדברינו, דהרי החצר ששנו חכמים, היינו לחצר שלפני הבית והבתים פתוחים לה ויוצאים דרך החצר לרשות הרבים או למבוי ורוב תשמישם של דרי הבית בחצר [אבל היקף שאחורי הבתים] (מרפסת וכדומה) קרוי רחבה או מוקצה (עייני רש"י ב"ב ע"א, ועי' משנה ב"ב קא ע"א הדלת שבמוקצה, ובפמ"ש להרמב"ם שם שנקרא כן לפי שאין רוב תשמיש שם ואין תשמישו תדיר), וזה החצר שלפני הבית תפקידו הוא לשמש לצרכיהם של בני הבית כמו שכתב רש"י בשבת (קל ע"ב ד"ה א"י), שחצר עשויה להשתמש בה תדיר. ולכן קבועו חז"ל להדליק בפתחה על החצר דגם על זה יש חובת הדר להדליק שם, [וגם יש שם פרסומי ניסא לבני רשות הרבים].

ועל כן בנ"ד צריך להדליק על פתח ביתו מבפנים, דהנה אם ידליק במרפסת ליכא פרסומי ניסא כלל, ולכני ביתו ליכא דהא הם נמצאים בתוך הבית והנרות נמצאים במרפסת, ואף שלכאורה היא חלק מן הבית ונימא דלא גרע מחצר שלפני הבית ששם ודאי אפשר להניח הנרות, מכל מקום כיון שצריך שמשמיה אינו לצורך כניסה ויציאה מן הבית או לתשמישי הבית הוי דינה כהיקף שאחורי הבית שקרוי מוקצה או רחבה ולא בית, ובאמת כך הוא דרכם של בני אדם כשהם רוצים ליישב דעתם באויר הם יוצאים אל המרפסת להתבודד במחשבותיהם, דהיינו שתשמיש המרפסת היא הוא היפך מתשמיש הבית שבמקום לצאת אל הגינה הוא מתבודד במרפסת. וכעין זה כתב בחזון איש (י"ד ס"י קסו אות ו), עיי"ש.

ואין הכי נמי שמרפסת הסגורה במחיצות ואפילו אינה מקורה שבני הבית משתמשים בה תדיר (שהרי בשביל זה עשו המחיצות), אם ידליק שם הרי הוא מקיים מצוות ההדלקה, וזה אינו נקרא רחבה או מוקצה אלא בית, ועיני ברא"ש הלכות קטנות (הל' מזוזה ס"א) שכתב, דחצר חייבת מצד עצמה ואף שאינה מקורה אין חסרון התקרה מאגרי בה כיון שדרכה בלי קירוי, ועל כן הדבר פשוט, דגם מרפסת בית כשהיא מוקפת מחיצות אף שאינה מקורה, יכולין להדליק שם כיון שנקרא בית.

והוסיף מוריניו שליט"א עוד: מעשה רב ראיתי בביתו נאווה קודש של רבינו מרן הגאב"ד הגרי"ט ווייס זצלה"ה בעל שערי טוביה, שהוא מניח את המנורה על שולחן במרפסת שאינה מקורה ויש לה תריסים מכל צדיה, ובשעה שהוא מדליק מסלק את התריסים לצדדים כדי שיראו אותה בני רשות הרבים, דלא גרע מחלון הבית ובוהו יש פרסומי ניסא גם לבני הבית וגם לבני רשות הרבים.

2. כן השיב מוריניו שליט"א בשו"ת היכל הוראה ח"ב (הוראה קב) לבחור אחד שדר ביחד עם חבריו תלמידי הישיבה בדירה, והיות שכל הבחורים מדליקים בפתח הבית מבחוץ ואין שם הרבה מקום לכולם, הבחין אחד הבחורים שיש לבית עוד פתח שיכולים להדליק שם הנרות בפתח הנוסף, אך אמנם פתח זה אינו פונה לרשות הרבים וגם הוא סגור ומסוגר ואין לבחורים מפתח לפתוח הדלת ולצאת משם, וגם בע"ה בצעמ"ל השתמש בפתח זה זמן מרובה ואף לא הניח שם מזוזה, ובא אלי הבחור לשאול אם אפשר להדליק את הנרות מבחוץ על הפתח ההוא.

3. בשו"ת היכל הוראה חלק א' (הוראה פט) הוסיף מוריניו שליט"א, דהנה הכלל דכל פינות שאתה פונה פנה לימין, הוא בימין דעלמא ולא בתר דידיה אולינן כמו דהמזוזה מונחת בימין דעלמא, ועיני דברי רעק"א בהגהות לשו"ע י"ד ס"י רפס ס"ב שכתב דמזוזה היא לשמירה לכל בני ביתו ולא רק לו לבדו ולכן צדדים הם הבעל הבית איטר יניח המזוזה על צד ימין דעלמא, אמנם מדבריו רע"א משמע שאיטר שאין לו בני בית או שכל בני ביתו איטרים צריך להניח המזוזה בשמאל דליה, וצריך לומר דבזה אולינן בתר רובא דעלמא שאינם אטרים, על כן גם האטר ידליק בנר הימין דכולי עלמא ולא בימין דידיה.

שמחו בה' והרגינו כל ישרי לב

בהדרת הכבוד, מקדמים אנו בברכת מולא טבא את פני מורה דרכינו ונשוא פנים, מגדולי הפוסקים ומרביצי תורה והוראה בדורינו, ומעמיד תלמידים הרבה לתורות את דבר ה' זו הלכה

ה"ה הגאון הגדול מוריניו ורבינו
גאב"ד היכל הוראה שליט"א

לרגל שמחת אירוסין בן זקוניו
החתן הבחור החשוב והמופלג **שלמה בראנדסדארפער** נ"ו
מסגוניו ובחירי ישיבת תולדות אברהם יצחק

עב"ג הכלה החשובה שתח"ל
בת הרלה ר' **חיים משה שווארץ** שליט"א
סרביץ תורה לערדים בק"ק תולדות אברהם יצחק

והגנו בברכה שהזיווג יעלה יפה וירווה נחת דקדושה מהם ומכל יוצ"ח ויוכה לתורת תורה והוראה וטהרה בישראל ולהורות את בני ישראל לדרך אשר ילכו בה לתפארת בית ישראל, עדי נוכח לישועת עולמים ולבנין בית הבחירה במהרה בימינו אמן

בברכה
איגוד רבני ותלמידי
"היכל הוראה" בארה"ק ובהר"ל "היכל הוראה" בארה"ק

מילי דהוראה

השבוע קבע מורינו שליט"א לערוך גרות לחומרא ואמר למתגייר שקודם הגרות הוא צריך לגלח את ראשו כמבואר בש"ך (יורה דעה סי' רסח ס"ק ז) דהגר צריך לגלח כל שערתו כמו הלויים והוא ע"פ מה שכתב רבי משה הדרשן בפרשת בהעלותך (הובא ברש"י שם במדבר ח' ד"ה והעבירו תער) לפי שנתנו כפרה על הבכורות שעבדו עבודה זרה והיא קרויה זבחי מתים, והמצורע קרוי מת, הזקיקם תגלחתו כמצורעים, עוד כתב שם הש"ך דכן המנהג במומרים כשחוזרים לדת ישראל ע"כ מיהו נראה דבדיעבד אם לא גילח שערו רק שאין דבר חוצץ היה זו טבילה, עכת"ד. ועל סמך זה נהגו בזמנינו שאין אומרים לגר שיגלח את כל שער ראשו אלא יניח את שער זקנו ושער הפאות.

ועתה פנה המתגייר אל מורינו שליט"א שהיות ובהיותו על ציון הקודש באומן בראש השנה התקיפו אותו גויים ופצעו את ראשו ובמהלך הטיפול "תפרו" את ראשו בחוטים ומחמת הבושה אינו רוצה לגלח את שער ראשו אלא להסתפר במכונת תספורת במספר גבוה שמחמת השער שנשא לא יהיו ניכרים הפצע והתפירות.

ושאל אותו מורינו שליט"א אם עדיין יש לו תפרים והשיב שהתפרים שבראשו הם תפרים נמסים, ועל כן אמר לו מורינו שליט"א שאם המניעה היתה רק מחמת חוסר התגלחת היה אולי מקום להקל אך היות ויש לו תפרים אף על פי שהם נמסים מכל מקום כל זמן שלא נמט והם מהווים חציצה (עיי' שו"ת קנה בשם ח"ג סי' ע"ד) ואי אפשר להטביל אותך ולכן דחה את הגיור עד שימסו התפרים, והגם שמוזכר כאן על גרות לחומרא מכל מקום העדיף מורינו שליט"א לדחות את הגרות לזמן אחר.

יום השביעי למינו מקדש השביעי בקידוש והבדלה. וכתב שם בשערי תשובה (ס"ק א') בשם מור וקציעה דאתם שנוסעים תחת קוטב שהיום מתארך חודש וב' חדשים ויש ששה חדשים יש למנות וא"ו ימים של כ"ד שעות שלנו.

וכמו כן ימים טובים וכן חנוכה ופורים שגם הם תלויים במדת יום ועל כל כ"ד שעות הן מדת יום בפני עצמו ואינו תלוי בבוקר וערב - בזריחה ובשקיעה - יכול לקיים רק המצוות התלויות ביום כגון תפילת שחרית ומנחה הלל ותפילות המוספין (ב"ה טבת שחל בחנוכה) וכל כ"ד שעות ימנה ליום חדש ויתפלל תפילת שחרית ומנחה וכו', (ועיי' עוד בספר תשובות והנהגות ח"א סימן שטו ובתשובות להורות נתן ח"א סי' ח).

והוראה לו מורינו שליט"א דלענין ההדלקה דנרות חנוכה שזמן ההדלקה הוא בלילה מאותו רגע שהתחלף היום הנוכחי ליום הבא והיות שאין כאן זריחה ושקיעה בהכרח שאין לו גם זמן מסויים של עד שתכלה רגל מן השוק, על כן אין לו גם חיוב הדלקה כלל וכמו שכתב המגן אברהם (סימן תרע"ב ס"ק א') דמצות הדלקת נר חנוכה הוא משתשקע החמה ואם הדליקו ביום אין נאותין ממנו ואין מברכין עליו שכך אמרו אין מברכין על הנר עד שיאותרו לאורו עכ"ל. נמצא דביבשת אנטרטיקה (הקוטב הדרומי) שכולו יום ואין כלל לילה אם כן אין נאותין מן הנר כלום ואיך יברכו עליו, אמנם יש ענין להדליק הנרות והוא מעין מה שמדליקין נרות בבית הכנסת ביום אף שאין בזה פרסום הנס (שהפרסום הוא חלק מן המצוה) מכל מקום יש בזה ענין של להודיע הנס (שהודיע הנס אינה חלק מן המצוה אלא שיש מצוה להודיע שהיה נס) ועוד שהרי גם בבית המקדש היו מדליקים ביום את הנרות שכבו.

ומעתה בנדון דידן שאין לו את האפשרות לקיים המצוה כי הכל הוא יום אחד ארוך, מכל מקום בהגיע יום כה כסלו בשעה שהתחלפה היממה רגע כמימריה (שאף שאור היום שמשמש בהמשך אחד מכל מקום יש סימן להתחלפות היממה במקום השמש) וא"כ נפקע ממנו חיוב הדלקת הנרות, אלא דאכתי אם רוצה יכול להדליק הנרות בשביל להודיע הנס ובאופן זה באמת ידליק כל יום נר אחד נוסף להודיע הנס שדלקו הנרות בבית המקדש שמונה ימים וכמובן בלי ברכה.

והוסיף מורינו שליט"א שכדי שלא ליכנס בשאלות אלו, על כן אדם שאין לו סיבה חיונית אין לו לנסוע לשם כלל, וגם אם צריך לנסוע לשם הוא מפקיע עצמו מכל המצוות התלויות בזמני יום וילהי וגם מהדלקת נר חנוכה ועל כן יש לו לעשות שאלת חכם אם הסיבה שבשבילה הוא נוסע לשם היא חיונית עד כדי כך שבשבילה יפסיד כמה וכמה מצוות.

הלכה והוראה בישראל

תשובת מורינו הגאב"ד שליט"א ע"ד העובדה שעד אחד לא שמע בשעת מעשה הקידושין שהחתן אמר "לי בטבעת זו"

לקדשה לעצמו נראה דלכו"ע היו מקודשת ואפילו אם באמת לא אמר לה לי ג"כ הוי בזה אומדנא דמוכח טפי שמקדשה לעצמו, וזה ברור בעז"ה.

ומסיק דבדואי הוה הקידושין כדת וכדין בלי שום פקפוק, וכן הסכים עמו מור"ר הגה"ק כש"ת רבי משה ארי' פריינד זצלה"ה גאב"ד הבד"צ פה רבית דשופרא שאינם צריכים שיקדשה שנית, עכת"ד אאמו"ר מרן הקנה בשם זצוק"ל.

ומכל מקום בנ"ד שלא היה לי פנאי לברר אם יש עדות מאחרים (בנוסף לעד השני) ששמעו שאמר "לי" הוריתי דמהיות טוב שיחזרו על מעשה הקידושין.

והגם שבעיקר הדין יש הרבה לדון בזה, מכל מקום אינו דומה נדון דידן שעומדים בשעת מעשה לבין שאלה המתעוררת בהמשך הזמן וכמו שמקובלני מאאמו"ר מרן הקנה בשם זצוק"ל שפעם אחת בהיותי מסדר קידושין אמר החתן הרי את וכו' במרוצה ועדיין לא נתן הטבעת ואמרתי לו שישנה, ואחר ששנה שוב במרוצה, אמרתי לו שישלש ויאמר בנחת כדי שהעדים יוכלו לשמוע היטב מה שהוא אומר, וכן עשה, ורק אז הניח הטבעת על אצבעה של הכלה. ואחר החופה היה שם אחד שהעיר ואמר לי היכן מצינו שצריך לומר הרי את שלש פעמים, וכשדברתי עם אאמו"ר מרן הקנה בשם זצוק"ל שחתי לו כל המעשה ואמר לי טוב עשית, כי באופן זה שאתה נמצא בשעת מעשה ויש אפשרות לתקן את הדבר שלא יהיו שום ערעורים על מעשה הקידושין טוב לשנות ואפילו שלשלש כדי שלא ליכנס לספקות ולחששות.

רשמתי את אשר חנני השי"ת.
משה בראנדסדארפער

נחשב מזמוטי חתן וכלה כמדבר עמה על עסקי קידושין, מכל מקום בנידון דידן שהחתן אמר מילת לי ורק אחד מהעדים לא שמע, אולי מועיל לענין זה אומדנא דמוכח דכוון המקדש לקדשה לו.

והאריך אאמו"ר זצוק"ל בדבריו עוד סניף לדעתו ע"י צירוף אחד מהעומדים שם ששמע שהחתן אמר "לי" והביא דברי ספר ערוך השולחן (שם אהע"ז סי' כו סע"א) שכתב בפשיטות דבמדינתנו שהקידושין הוא תחת החופה הוי ידים מוכיחות שמקדשה לעצמו דלא גרע מאם דיבר עמה על עסקי קידושין וקדשה מיד אפילו בשתיקה מקודשת וכש"כ בכה"ג שאמר לה הרי את מקודשת רק שחיסר מילת לי יעו"ש.

אמנם לפי דברי החלקת מחוקק דהקפידא הוא שיהי' הלשון מורה שהוא מקדשה לעצמו צ"ע בזה, ומעתה לדין שמקדשין תחת החופה א"כ במה שתבעה והזמין אותה ליכנס עמו תחת החופה באמת היה ממש מדבר עמה על עסקי קידושין לקדשה לו רק שלא היה על זה עדים.

ובספר ערוך השולחן (שם סע"ב) נסתפק באמת בזה בהיה מדבר עמה על עסקי קידושין דמהני אפילו אם נתן לה אח"כ בשתיקה אם היינו דוקא כשדבר עמה לפני עדים או שלא בלא עדים רק הנתינה היה לפני עדים ונשאר שם בצ"ע.

ונראה לענ"ד שנעלם ממנו דברי הגהות מרדכי סוף גיטין והב"י בספר בדק הבית הראה מקום לעיין שם שמבואר שם להדיא דלא הוי קידושין רק אם דיבר עמה לפני עדים ואולי

והנה בנדון דידן שבאמת אמר לה הרי את מקודשת לי רק שהעד לא שמע מכל מקום כיון שראו הנתינה מידו לידה ממש ובעצם החופה בודאי יש אומדנא דמוכח טפי שנותן הטבעת בידה

בס"ד יום די כסלו תשפ"ה

בבי מדרשא היכל הוראה ירושת"ו

אודות מה שנשאלתי מאחד שהיה עד קידושין ועתה בעמדו ליד חדר היחוד שם אל לבו שבשעה שהחתן הניח הטבעת על יד הכלה לא שמע שאומר לה "לי בטבעת זו" רק "הרי את מקודשת כדת משה וישראל". ושואל אם עלו הקידושין כדת וכדין דלכאורה לא היו כאן שני עדים על הקידושין.

והוריתי לו שהן אמת שיש לעיין בדבר, אך מהיות טוב בהיותו עומד עם העד השני על מפתן החדר, באותה שעה שיצאו החתן והכלה מחדרם יאמרו העדים לחתן ולכלה לחזור על מעשה הקידושין והכלה תחזיר הטבעת לחתן ותקנה לו את הטבעת, והוא יחזור ויאמר לה בפני שני העדים בפה מלא ובשפה ברורה "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל" כדי לצאת מכל החששות.

ועתה מה שאמרתי לו שיש לעיין בדבר הוא על פי מה שכתב אאמו"ר זצ"ל בספרו שו"ת קנה בשם (ח"ג סי' קג) אודות שאחד מהעדים שנתייחדו לעדי קידושין לא שמע מילת לי מהמקדש. ואיש אחר מהעומדים שם תחת החופה אמר ששמע מילת לי מהמקדש, והוא קרוב לאותו העד שלא שמע, וגם לא נתכוין להעיד.

הנה מפורש בשו"ע אבהע"ז (סי' כ"ז סע"ד) דאם לא אמר לי אינה מקודשת, מכל מקום הרי מבואר בשו"ע (שם) דאם היה מדבר עמה על עסקי קידושין הרי זו מקודשת אף שלא אמר לי, ואם כן יש לעיין אם מה שעומדים תחת החופה במזמוטי חתן וכלה נחשב כמדבר עמה על עסקי קידושין או לא.

ועוד אם נאמר דמילת לי מעכב בכה"ג, דלא

תפקי: "אאמו"ר" 053-33105646

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" ביחשלים ח' זוננפלד 3 טל' 02-5322775

מושב'ק מוצאי יו"ט מחציה שעה אחרי זמן ר"ת למשך שעה	שבת ויו"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	ערש'ק וערב יו"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00	א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב רצוף
---	---	--------------------------------------	--

ע"פ תקנת רבינו מרן ה"קנה בשם" זי"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דחוי, בכל עת זמן בימים ובלילות.

בית בני הדומ"ץ
הרה"ג שמעון עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מההיכל רחוב רבינו גרשום 5 [כניסה א' קומה 2] ים-פול 0527155774

בית מורינו הגאב"ד שליט"א
מעל בנין היכל הוראה טל' 053-3111159 פול' 02-5370033

לקבלת הגליון במייל 5322775@GMAIL.COM

יחשלים	יחפה
בית שמש	קריית ספר
ביתר	כרמיאל
בני ברק	טבריה
טל סטון	צפת
אשדוד	אור הגנוז
חצור	נוף הגליל
תרננה	

איגוד הרבנים
תלמידי היכל הוראה
בארה"ק העונים לשואלים דבר ה' זו הלכה